

עניין: שולחנו של אדם מכפר כמזבח באר מים חיים פרשת נח

רבי צדוק הכהן עת האוכל

[1] השולחן דומה למזבח כדאיאתא שילהי חגיגה (כ"ו). ובהיפך איתא באבות (ג, ג) זבחי מתים, דהיינו תקרובת עבודה זרה כמפורש בתהלים (ק"ו, כ"ח) דנקרא זבחי מתים וכמו שאמרו בפרק קמא דחולין (ג"ג). והיינו כי ההנאה שיש להאדם מן המאכל אם נכנסת לנפש האלהית וחלק אלוה ממעל שבו, היינו כשהוא מכיר שה' יתברך ברא את המאכל הזה ומחיהו ונותן לו הויה וקיום והוא נותן בו טעם והנאה ונותן לאדם חשק שיתאוה לו ושיטעום בו טעם טוב ושיוסיף בכוחו וחיותו. כשמכיר שזה הכל מה' יתברך בהכרה ברורה מאיר בלב בלי הטעייה בנפשו לחשוב דמיון דרך העברה בעלמא להכרה ברורה. הנה הכרה הזו היא מכת החלק אלוה וצד הטוב שבו ואותו הצד נתגבר והנאת אותו הצד הוא ממש הנאת הקרבן שלמעלה. כי שוה הוא החלק עם הכל. אבל כששוכח זה ואוכל להנאת עצמו למילוי התאוה זה מצד נפש המתאוה הבהמית שבאדם וכאילו מקריב לה קרבן וזהו זבחי מתים ממש שכח זה ותאוה זו הוא כדרך שאמרו (ברכות י"ח): רשעים בחייהם קרוים מתים שהחיות הוא דמיון בעלמא אבל באמת הוא מיתה והקרבנות הוא זבחי מתים ותקרובת עבודה זרה שזהו עבודה זרה השכחה מה' יתברך ומילוי כח אחר חוץ מכת ה' יתברך. והעצה לזה הוא שולחן שיש עליו דברי תורה

דובר צדק נר המצוות [מא]

כנ"ל. ואם כן היא מאכלו דוגמת הקרבנות ממש שמקריבין בבית ה', וכמו שאמרו בשילהי חגיגה (כז, א) זה השולחן אשר לפני ה', דשולחנו של אדם השלם בזה כמזבח, ואמרו (יומא עא, א) הממלא גרונו של תלמידי חכמים יין כמקריב נסכים, ואמרו (כתובות קה, ב) המביא דורון לתלמיד חכם כאלו הקריב בכורים, והכל

נעשה בכח הקרבן, כי כאשר הוא מקרב ומייחד את החיות הקדושה שבתוך הבעל חי הזה לה', והחיות הלז הנה שורשו בארץ החיים שכנתא תתאה, הרי הוא ממש יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, והבן. (ועיין בכוונת פיתום הקטורת להאר"י ז"ל).

ובן הוא ממש כשאוכל אדם מאכלו על כוונה הראויה בזה השולחן אשר לפני ה', וזובח את יצרו בעת ההיא לשבור התאוה הקשה והחמדה עזה שחומד לגשמיות הדבר למלאת תאות בטנו ואוכל רק לשובע נפשו בכוונות הרצוין לפני מי שאמר והיה העולם. או מי שחננו אלהים בידיעת רזי התורה להמשיך על ידי המאכל כל מיני שפע לכל העולמות, או על פשוטו, להיות יעבוד על ידי זה עבודת בוראו כשיהיה שלם בגופו, וזאת במתינות ובאימה ובריאה בפחד ורעדה שלא יתמשך אחר גוף גשמיות המאכל שהוא ההכנה הראשונה לכל בחינת הרע והסטרא אחרא ולכל העבירות שבעולם, ובפירוש אמרה התורה (דברים ל"א, כ) ואכל ושבע ודשן ופנה אל אלהים אחרים וגו'. ובזוה"ק (תרומה קנ"ד): אמר אין יצר הרע מתרבה בנו מעוהי דבר נש אלא מגו אכילה ושתייה, ועל כן אוכל באימה, וכוונתו להעלות טעם המאכל שהוא החיות שלו הניתן לו מאלהים להחיותו, אל מקום שורשו אשר נחצב משם, ולהיות הנשמה נהנה מרוחניות המאכל ועל ידי זה תתחזק בעבודתה עבודת בוראה ותמשך הגוף אליה. וזוה, כשם שהוא משבר ומכניע תאות וחמדת לבבו בכל צרכי הגופניות ותאוותיו, כן נשבר כח הקליפה והרע אשר בגשמיות המאכל ההוא, ובכח כוונתו הראויה מעלה את הניצוצות ההם מדומם לצומת, ומצומת לחי ומחי למדבר, ועל ידי זה נתקרב ניצוץ חיות הקדוש הזה למעלה וגורם בזה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, וכל העולמות מתבסמין הכל ממש כמו בהקרבת הקרבן, ואך לאשר שהקרבן נעשה בבית עולמים ועל המזבח המקודש על ידי הכהן העובד בבגדי השרד, בטוחים היו אשר מיד שתעלה הבהמה על המזבח ודאי שתהא כליל לאשים לעלות אל ה'. ובאכילה כמה מיני מעכבים יש מחמדת הדבר בלבבו אחר שבירת תאותו, כי קשה הוא מאוד מאוד שיהיה כראוי על צד היותר נכון.

ב או יתבאר אומרו ותשחת הארץ לפני האלהים ותמלא הארץ חמס. כי חז"ל אמרו (מנחות צז). רבי יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרווייהו, בזמן שביית המקדש קיים מזבח מכפר על האדם, ועכשיו שאין בית המקדש קיים, שולחנו של אדם מכפר עליו, עד כאן. ונודע לחכמי לב טעם הדבר ההוא ששולחנו של אדם מכפר כמו הקרבן כמזבח, כי הנה ידוע סוד הקרבן שמכפר על עוונות האדם שלכאורה אין להבין, כי אם אדם חטא, בהמה מה חטאה. ושורש הדבר הוא כי האדם בחטאו הנה נרגן מפריד אלוף אלופו של עולם, וגורם ח"ו להפריד בין הדביקים שיתרחק ויפרד חלילה וחלילה אותיות ו"ה שבשם הגדול הוי"ה, מ"ה. והכל לפי גודל החטא כי בעוונות גדולות אף גם מכניס ח"ו בחינת ו"ה שבשם לתוך הרע ונעשה ערוה, ר"ע ו"ה, שהרע שולט חלילה על ו"ה שבשם, ולפעמים נרגן מפריד בין האותיות האלו גופא להפריד הה"א מהוי"ו, והענן מכסה את הירח ומפסיק בינה לבין השמש ואז ח"ו הכוכבים אספו נגהם ולא יהל אור מספירות שלמעלה, אליה. ומזה נעשה כל הרעות שבעולם. וכשמביא אדם קרבנו לפני ה' ציוותה התורה לסמוך שתי ידיו עליו, ובשעת הסמיכה מתודדה על חטאתו, על חטאת עון חטאת, ועל אשם עון אשם, כמו שכתוב ברמב"ם ז"ל (פרק ג' מהלכות מעשה הקרבנות הלכה י"ד), ושב בתשובה שלימה לפני בוראו. ובתשובה הנה תשוב ה' שמשיב הה' אל ה' שבשם, לייחדם לאחד. ואחר כך על ידי הקרבן הנה ידוע מזהו"ק שרזא דקרבנא עד אין סוף, וכמו שמובא בדברי האר"י ז"ל בכוונת פסוק (ויקרא א', ט) אשה ריח ניחוח לה', וזה לשונו: אשה רומז לעליית עולם העשייה אל היצירה. ריח, עליית היצירה אל הבריאה. ניחוח, עליית הבריאה אל האצילות. לה', עליית האצילות אל האין סוף, עד כאן. נמצא שעל ידי הקרבן נעשה קרבן כשמו שמקרב את כל העולמות הנרמזים בשם הקדוש הוי"ה אל האין סוף ברוך הוא שמשם נאצלו, ומשם המה מקבלים כל בחינת ברכה וקדושה וכל טוב ונעשה שמחה ותענוג גדול בכל העולמות. ומה שהיו נפרדים אותיות שם קדשו הוי"ה, עתה מיוחדים בתכלית היחוד ומתבסס עלמא בשלימות הראוי. וכל זה